

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 18835/2022
30.03.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Миомир Милосављевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Марија Будић Траиловић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 254/2022 од 21.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 30.03.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 254/2022 од 21.06.2022. године и пресуда Основног суда у Бору П2 222/21 од 03.03.2022. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 254/2022 од 21.06.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Бору П2 222/21 од 03.03.2022. године којом је одбијен тужбени захтев тужиље којим је тражено да се тужени обавезе да доприноси издржавању тужиље са по 35% месечно од својих примања по основу пензије, као неоснован, и одлучено да свака страна сноси своје трошкове.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Бору П2 79/20 од 26.05.2021. године разведен је брак парничних странака закључен ...1976. године.

Тужиља није запослена и нема било каквих примања, болује од хипертензије артеријалис, дијабетес емелиту и анемије, услед чега је на редовној терапији таблетама. У току 2014. године имала је операцију жучне кесе, а повремену анемију регулише медикамент терапијом, док су јој синолумбална скориоза и торокална скориоза у складу са животним добом, тако да је способна за све лакше физичке послове као што су рад у повртњаку и воћњаку (брање воћа и поврћа и окопавање), за рад по кући, чување деце и покретне старије особе. Месечне потребе тужиље се могу задовољити износом од 25.000,00 динара. Тужиља станује у стану у ..., стеченом током трајања брачне заједнице са туженим, тако да тужиља није супружник који нема довољно средстава за издржавање и која је неспособна за рад.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом члана 151. став 1. и 3. Породичног закона закључили да се нису стекли услови за обавезивање туженог да доприноси тужиљином издржавању.

Међутим, према оцени Врховног касационог суда, нижестепене пресуде су донете погрешном применом материјалног права, због чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Према одредби члана 151. став 1. Породичног закона супружник који нема довољно средстава за издржавање, а неспособан је за рад или незапослен, има право на издржавање другог супружника сразмерно његовим могућностима, а према ставу трећем истог члана, нема право на издржавање супружник ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за другог супружника. По члану 160. Породичног закона издржавање се одређује према потребама повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од значаја за одређивање издржавања. Према одредби члана 163. истог Закона издржавање може трајати одређено или неодређено време. Издржавање супружника после престанка брака не може трајати дуже од пет година. Изузетно, издржавање супружника по престанку брака може се продужити после истека рока од пет година ако нарочито оправдани разлози спречавају супружника повериоца издржавања да ради.

На основу утврђеног чињеничног стања може се закључити да тужиља, старости 63 године, а незапослена, нема довољно средстава за издржавање. За правилну и закониту одлуку у овој парници морају се ценити све околности случаја, а посебно да је тужиља у познијем животном добу, да је лошијег здравственог стања и ограничене радне способности, због чега није оцењено од каквог су значаја у ревизији истакнуте околности у вези са могућностима тужиљиног радног ангажовања у циљу стицања зараде. Такође, нису цењене ни могућности туженог, као ни његове потребе, односно све околности из члана 160 Породичног закона, којима су прописани критеријуми одређивања издржавања.

Због тога што чињенично стање није потпуно утврђено, примена материјалног права није могла бити испитана, па је ревизија тужиље усвојена и укинута пресуде нижестепених суда.

У поновном поступку првостепени суд ће поступити по примедбама из овог решења, након чега ће поново одлучити о тужбеном захтеву.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић